

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2022 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Monika Roslan - Karasińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 października 2022 r. w Warszawie

sprawy K. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy

na skutek odwołania K. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 22 lutego 2022 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się K. M. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy z związku z wypadkiem przy pracy na trwałe.

Sygn. akt VII U 435/22

UZASADNIENIE

K. M. w dniu 29 marca 2022 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 22 lutego 2022 r., znak: (...) odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku

z wypadkiem przy pracy. Odwołujący wskazał, że Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 1 lutego 2022 r. orzekła, że nie jest niezdolny do pracy i aktualne schorzenia powodują naruszenie funkcji organizmu w stopniu nieznacznym niepowodującym utraty zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z tym odwołujący się nie zgodził. Jego obecny stan zdrowia powoduje niezdolność do pracy w znacznym stopniu. Orzeczenie wydane było zaocznie w oparciu o dokumentację złożoną do sprawy oraz o opinie konsultanta z dnia 19 listopada 2021 r. Członkowie komisji uznali, iż stopień naruszenia sprawności organizmu

i dysfunkcje naruszają sprawność organizmu w stopniu niewielkim, nie powodując utraty zdolności do wykonywania pracy zgodnie z kwalifikacjami. Ubezpieczony wniósł również o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania go na okoliczność choroby, na którą choruje, objawów, możliwości wykonywania zawodu, przyczyn wystąpienia i przebiegu choroby (odwołanie, k.3 a. s.).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 22 lutego 2022 r., znak: (...)

na podstawie art. 477⁽⁹⁾ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przyznaną do dnia 22 lutego 2022 r. W dniu 22 października 2021 r. K. M. złożył wniosek

o ponowne ustalenie prawa do renty. W toku postępowania sprawę skierowano do komisji lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 1 lutego 2022 r. ustaliła, że badany nie jest niezdolny do pracy. W oparciu o powyższe orzeczenie Oddział decyzją z dnia 22 lutego 2022 r. odmówił prawa do wnioskowanego świadczenia (odpowiedź na odwołanie, k.27 a. s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. M. urodzony (...) w był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. na stanowisku kuriera. Praca ubezpieczonego wiązała się z podnoszeniem przesyłek o różnej wadze. Odwołujący się przed podjęciem zatrudnienia, odbył badania lekarskie, które nie stwierdziły występowania przeciwwskazań do wykonywania pracy na stanowisku kuriera. Odwołujący się ma zaćmę prawego oka z powodu doznanego w 1993 r. urazu. W dniu 16 maja 2014 r. K. M. wykonywał pracę związaną z dostarczaniem i odbiorem przesyłek kurierskich do i od klientów firmy (...) Sp. z o.o. Około godziny 15.00 odwołujący się odbierał przesyłki z firmy (...) przy ul. (...) w W.. Zaparkował samochód na pochyłym zjeździe. Miał do zapakowania 10 paczek. Pierwsze paczki, które przynosił do samochodu były lekkie. Dwie ostatnie były znacznie cięższe i ważyły około 40 kg każda. Nie zdawał sobie sprawy, że dwie ostatnie paczki są ciężkie. Przenosząc do samochodu przesyłkę o wadze około 40 kg, poczuł, że coś wpadło mu do lewego oka. Po chwili ból ustał i ubezpieczony dokończył załadunek, jednak po 30 minutach od zdarzenia, podczas próby przeczytania dokumentów, zauważył, że nie widzi wyraźnie. Ubezpieczony wrócił do pracy w poniedziałek 19 maja. Jednak zauważył, że coraz gorzej widzi. W związku z tym udał się do okulisty, który stwierdził odwarstwienie siatkówki lewego oka. W dniu 30 maja 2014 r. poddał się operacji przyklejenia siatkówki lewego oka. K. M. przebywał na zwolnieniu lekarskim od 20 maja 2014 r. do 18 lipca 2014 r. W dniu 31 lipca 2014 r. pracodawca sporządził protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, w którym nie uznał wypadku jakiemu uległ K. M. za wypadek przy pracy z uwagi na brak czynnika zewnętrznego związanego z wykonywaniem czynności służbowych. Pole widzenia lewego oka, do czasu wystąpienia zdarzenia było prawidłowe. Do chwili zdarzenia z 16 maja 2014 r., w czasie którego zadziałał czynnik zewnętrzny tj. podniesienie bardzo ciężkich przedmiotów, ubezpieczony nie miał dolegliwości ze strony lewego oka i nie stwierdzono jakichkolwiek zmian w oku. Podnoszenie ciężarów mogło spowodować odwarstwienie siatkówki, w tym podnoszenie przesyłek w dniu 16 maja 2014 r. mogło spowodować odwarstwienie siatkówki u ubezpieczonego. Brak widzenia w prawym oku nie miał wpływu na odwarstwienie siatkówki w oku lewym. Z uwagi na przeciwwskazania lekarskie uniemożliwiające zatrudnianie na zajmowanym stanowisku, pracodawca rozwiązał z powodów umowę o pracę z zachowaniem trzy miesięcznego okresu wypowiedzenia, który upływał z dniem 30 listopada 2014 r. (uzasadnienie wyroku Sądu Rejonowego dla Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 22 czerwca 2018 r., nienumerowane a. r.).

Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 22 czerwca 2018 r. ustalił, że w dniu 15 maja 2014 r. w trakcie pracy dla (...) Sp. z o.o. w W. K. M. uległ wypadkowi przy pracy (wyrok z dnia 22 czerwca 2018 r., nienumerowane a. r.).

W dniu 22 października 2021 r. ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Komisję Lekarską ZUS orzeczeniem z dnia 1 lutego 2022 r. nie stwierdziła niezdolności do pracy. W oparciu o powyższe organ rentowy odmówił ubezpieczonemu decyzją z dnia 22 lutego 2022 r. przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy (wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy z dnia 22 października 2021 r., nienumerowane a.r.; orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 1 lutego 2022r., nienumerowane a.r.; decyzja odmowna z 22 lutego 2022 r., nienumerowane a.r.).

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji, a Sąd postanowieniem z dnia 18 maja 2022 r. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego okulisty celem wskazania czy odwołujący się jest całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy, a jeżeli tak, to czy niezdolność ta powstała w związku z wypadkiem przy pracy, któremu odwołujący się uległ w dniu 15

maja 2014 r., czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres (postanowienie Sądu z dnia 18 maja 2022 r., k.29 a .s.).

Biegły lekarz okulista R. S. po zapoznaniu się z aktami sprawy i dokumentacją oraz po zbadaniu wnioskodawcy K. M. posiadającego zawód elektromechanika pracującego ostatnio jako kierowca, kurier, stwierdził ślepotę oka prawego po przebytych urazie tego oka oraz obniżoną ostrość wzroku do dali i bliży w oku lewym z powodu stanu po przebyciu odwarstwienia siatkówki i leczeniu operacyjnym. Ostrość wzroku do dali oka prawego = brak poczucia światła (ślepotą), oka lewego (niepełne) z korekcją -2,5 dioptrie sferyczne i +1,5 dioptrii cylindrycznej. Zniesiona ostrość wzroku bliży w oku prawym, obniżona w oku lewym (do 2.0 - w odpowiedniej korekcji okularowej). Oko ustawione w zezie rozbieżnym z plamami i bliznami rogówki z resorbującą się zmętniałą soczewką oka niewidoczne. W przednim odcinku oka lewego nie stwierdzono zmian. Z dokumentacji i wywiadu wynikało, że wnioskodawca w 1993 r. doznał urazu oka prawego. Pomimo przeprowadzonego wówczas leczenia operacyjnego i zachowawczego wnioskodawca utracił widzenie tym okiem. Po 1993 r. ubezpieczony pracował jako osoba jednooczna. W maju 2014 r. po dźwignięciu dużego ciężaru doszło do odwarstwienia siatkówki w oku lewym. Był leczony operacyjnie i zachowawczo. Ostrość wzroku w oku lewym uległa stopniowemu obniżeniu z powodu zmian bliznowatych siatkówki. W 2017 r. ostrość wzroku w oku lewym wynosiła po korekcji okularami = 0,9, a w 2021 r. = 0,5. Obecnie zakończono leczenie okulistyczne. Wnioskodawca ze względu na ślepotę oka prawego jest osobą jednooczną. Dodatkowo w jedynie widzącym lewym oku ostrość wzroku do dali i bliży uległa od roku istotnemu obniżeniu. Stan ten powoduje u odwołującego częściową niezdolność do wykonywania pracy od roku. Niezdolność do pracy ma charakter trwały i ma związek z wypadkiem przy pracy (opinia biegłego sądowego okulisty R. S. z dnia 21 lipca 2022 r., k.39 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. nie wniósł uwag do opinii biegłego sądowego (pismo procesowe organu rentowego z dnia 25 sierpnia 2022 r., k.50 a. s.).

Sąd postanowieniem z dnia 22 września 2022 r. pominął wniosek dowodowy odwołującego się zawarty w odwołaniu o przesłuchanie go w charakterze strony na podstawie art.235² § 1 pkt. 3 i 5 k.p.c. oraz poinformował odwołującego się i pełnomocnika organu rentowego, iż Sąd zamierza skierować sprawę do rozpoznania na posiedzeniu niejawnym, biorąc pod uwagę wnioski i twierdzenia zawarte w opinii biegłego sądowego z zakresu okulistyki R. S. (postanowienie z dnia 22 września 2022 r., k.56 a. s.).

W związku z powyższym Sąd uznał, że brak jest podstaw do kontynuowania postępowania dowodowego, a zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest kompletny i pozwala na wydanie prawidłowego rozstrzygnięcia w sprawie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy jak również w aktach organu rentowego.

Podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie stanowiła przede wszystkim opinia wydana przez biegłego sądowego okulisty R. S., który stwierdził, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy zawodowej.

Opinia ww. biegłego z zakresu okulistyki została oceniona przez Sąd jako rzetelna, ponieważ została wydana przy uwzględnieniu całej dokumentacji medycznej. Ponadto, treść opinii była jasna i logiczna, a także wyczerpująco i przekonująco uzasadniona.

Z tych też względów opinia ta nie budziła wątpliwości i zastrzeżeń. Sąd przyjął zatem opinię biegłego sądowego okulisty jako podstawę dokonanych ustaleń, uznając, że brak jest podstaw do jej negowania. Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Rozpoznanie sprawy w analizowanym przypadku nastąpiło na posiedzeniu niejawnym. Taką możliwość daje art. 148¹ § 1 k.p.c. (Dz. U. z 2021r., poz. 11), który przewiduje, że sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo

lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również

po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przedmiotowej sprawie okoliczności istotne w sprawie zostały wyjaśnione i ostatecznie ustalone poprzez dowody przeprowadzone na posiedzeniu niejawnym. Nie było więc potrzeby wyznaczania rozprawy, tym bardziej, że strony o to nie wnosiły. W tych okolicznościach Sąd na podstawie powołanego przepisu ocenił, że wyznaczenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy i wydanie rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym.

Odwołanie K. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Odział w W. z dnia 22 lutego 2022 r., znak: (...) było uzasadnione.

Spornym w sprawie było czy stan zdrowia odwołującego się uprawnia go do świadczenia objętego zaskarżoną decyzją.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 1205 – dalej jako ustawa wypadkowa) ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy. Natomiast w myśl art. 17 ust. 1 ustawy wypadkowej, przy ustalaniu prawa do renty z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 504 – dalej jako ustawa emerytalna) z uwzględnieniem przepisów ustawy wypadkowej. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują niezależnie od długości okresu ubezpieczenia wypadkowego oraz bez względu na datę powstania niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową (ust. 2).

Powyższe odesłanie do przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS sprawia, że przy ocenie niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy znajdują zastosowanie przepisy art. 12 i art. 13 ustawy emerytalnej. Zgodnie z art. 12 ust. 1 tej ustawy niezdolność

do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu. Powyższy przepis rozróżnia dwa stopnie niezdolności

do pracy – niezdolność częściową oraz całkowitą. Osobą częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (ust. 2). Z kolei całkowita niezdolność do pracy polega na utracie zdolności

do wykonywania jakiejkolwiek pracy (ust. 3). Jednocześnie, zgodnie z treścią art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej, przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego. Przy tym niezdolność

do pracy orzeka się na okres dłuższy niż 5 lat, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań do odzyskania zdolności do pracy; gdy zaś takie rokowania istnieją, orzeka się okresową niezdolność do pracy (ust. 2 i 3).

W rozpatrywanej sprawie bezsporne jest, że K. M. uległ wypadkowi przy pracy w dniu 16 maja 2014 r., czego skutkiem było odwarstwienie siatkówki w oku lewym. W dniu 30 maja 2014 r. poddał się operacji przyklejenia siatkówki lewego oka. K. M. przebywał na zwolnieniu lekarskim od 20 maja 2014 r. do 18 lipca 2014 r. W dniu 31 lipca 2014 r. pracodawca sporządził protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, w którym nie uznał wypadku

jakiemu uległ K. M. za wypadek przy pracy z uwagi na brak czynnika zewnętrznego związanego z wykonywaniem czynności służbowych. Pole widzenia lewego oka, do czasu wystąpienia zdarzenia, było prawidłowe. Do chwili zdarzenia z dnia 16 maja 2014r., w czasie którego zadziałał czynnik zewnętrzny tj. podniesienie bardzo ciężkich przedmiotów. Ubezpieczony nie miał dolegliwości ze strony lewego oka i nie stwierdzono jakichkolwiek zmian w oku. Podnoszenie ciężarów mogło spowodować odwarstwienie siatkówki, w tym podnoszenie przesyłek w dniu 16 maja 2014 r. mogło spowodować odwarstwienie siatkówki u ubezpieczonego. Brak widzenia w prawym oku nie miało wpływu na odwarstwienie siatkówki w lewym oku. Z uwagi na przeciwskazania lekarskie uniemożliwiające zatrudnianie na zajmowanym stanowisku, pracodawca rozwiązał z powodem umowę o pracę z zachowaniem trzy miesięcznego okresu wypowiedzenia, który upływał z dniem 30 listopada 2014 r.

Z tej przyczyny był niezdolny do pracy i pobierał z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy do dnia 22 lutego 2022 r. W dniu 22 października 2021 r. K. M. złożył wniosek o ustalenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem. W toku postępowania sprawę skierowano do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 1 lutego 2022 r. ustaliła, że badany nie jest niezdolny do pracy. W oparciu o powyższe orzeczenie Oddział decyzją z dnia 22 lutego 2022 r. odmówił prawa do wnioskowanego świadczenia.

Ocena niezdolności do pracy w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania zatrudnienia wymaga z reguły wiadomości specjalnych. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dotyczących prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, do dokonywania ustaleń w zakresie oceny stopnia zaawansowania chorób oraz ich wpływu na stan czynnościowy organizmu, uprawnione są osoby posiadające fachową wiedzę medyczną, a zatem okoliczności tych można dowodzić tylko przez dowód z opinii biegłych sądowych, zgodnie z treścią art. 278 k.p.c. Opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi należytej oceny zebranego materiału dowodowego wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Dlatego też opinie sądowo – lekarskie sporządzone w sprawie przez lekarzy specjalistów, mają zasadniczy walor dowodowy dla oceny schorzeń występującego z wnioskiem o świadczenie rentowe (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 11 lutego 2016 r., III AUa 1609/15).

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe z uwzględnieniem dokumentacji medycznej ubezpieczonego, której analizę zlecił biegłemu sądowemu okuliście R. S.. Lekarz okulista stwierdził, że ze względu na ślepotę oka prawego odwołujący się jest osobą jednooczną, dodatkowo w jedynie widzącym - lewym oku ostrość wzroku do dali i bliży uległa od około roku istotnemu obniżeniu. Stan ten spowoduje u odwołującego się częściową niezdolność do wykonywania pracy od roku. Niezdolność do pracy ma charakter trwały i ma związek z wypadkiem przy pracy.

Mając na względzie kompleksowy i rzetelny charakter sporządzonej na rzecz niniejszej sprawy opinii, Sąd podzielił wnioski biegłego w całości. W ocenie Sądu zostały wydane na podstawie właściwych przesłanek, w tym dokumentacji medycznej odwołującego się. Podkreślenia wymaga, że dowód z opinii biegłego jest przeprowadzony prawidłowo, jeżeli Sąd uzyskał od biegłych sądowych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, a tylko brak w opinii fachowego uzasadnienia wniosków końcowych, uniemożliwia prawidłową ocenę jej mocy dowodowej. Sąd nie może natomiast czynić ustaleń sprzecznych z opinią biegłego, jeśli jest ona prawidłowa i jeżeli odmienne ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 18 września 2014 r., I UK 22/14; z dnia 24 czerwca 2015 r., I UK 345/14; z dnia 30 czerwca 2000 r., II UKN 617/99; także wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 września 2017 r., III AUa 258/17).

W świetle przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd stwierdził, iż stan zdrowia odwołującego się na dzień wydania skarżonej decyzji uzasadnia uznanie go za osobę częściowo niezdolną do pracy. Opinia biegłego sądowego co do oceny stanu zdrowia odwołującego się w zakresie zdiagnozowanych u niego schorzeń, stopnia ich zaawansowania oraz ich wpływu na możliwość wykonywania pracy była jednoznaczna i nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd ocenił, że zaskarżona decyzja organu rentowego odmawiająca ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy jest błędna i nie odpowiada rzeczywistemu stanowi rzeczy.

W związku z powyższym na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 22 lutego 2022 roku, znak: (...) została zmieniona w ten sposób, że Sąd przyznał odwołującemu się prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy z związku z wypadkiem przy pracy na stałe.